

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

ВиК холдингът създава свой търговец на ток. Няма да фалира

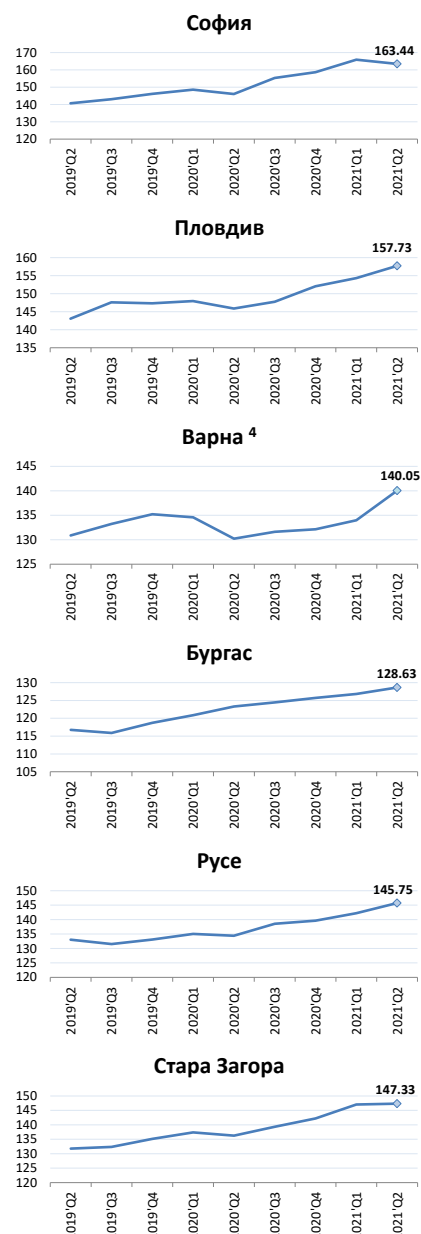
Няма да има фалит на водоснабдителни и канализационни дружества заради високите сметки за електроенергията, заяви в понеделник Ивайло Ванков, зам.-председател на борда на държавния ВиК холдинг, в който влизат държавните фирми в този сектора. Само преди три дни обаче ВиК холдингът излезе с призив за помощ от държавата и намиране на работещо решение на проблема с удвоените и дори утроени сметки за ток на водните оператор. Сега от думите на Ванков излиза, че холдингът вече се е задействал и една от мерките е да създаде свой търговец на електроенергия, който да играе на борсата и да купува ток за всички ВиК под шапката си, за да се тушират в по-голяма степен проблемите с цените на доставките. По данни на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране всички 48 ВиК оператори потребяват около 650 гигаватчаса годишно - това е доста електроенергия. 22 от тези дружества са част от ВиК холдинга като тяхното потребление е 500 гигаватчаса или като цяло мога да кажа, че това е около 1.5 % от цялостното вътрешно потребление за електрическа енергия в страната", каза Ванков пред БНР.

Медия Пул, 19 октомври 2021

PPF продава 30% от мрежовата си компания на сингапурския държавен инвестиционен фонд

PPF Group, чешкият собственик на "Теленор", "ЦЕТИН България" и bTV, обяви, че продава дял от 30% в подразделението си за телекомуникационна инфраструктура CETIN Group на сингапурския държавен инвестиционен фонд GIC. Финансови подробности около сделката не бяха разкрити. CETIN Group е доставчик на телекомуникационни решения "на едро" за различни клиенти в Централна и Източна Европа. Групата има компании на няколко пазара, сред които е и "ЦЕТИН България", която пък беше

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

¹ Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.

² Към 31.12.2020 г. шестте града с население над 120 хил. жители са: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора

³ От началото на 2017 г. базисна година за ИЦЖ е 2015 г.

⁴ Не се включват продажби в курортни комплекси

⁵ Предварителни данни за второ тримесечие 2020 г.

Източник: НСИ

отделена от оператора "Теленор" през миналата година. В нея е мрежовата инфраструктура, обслужваща телекома. Идеята зад отделянето беше да се предлагат услуги и партньорства и на други играчи на пазара, включително и на конкурентите на оператора. Преди време "ЦЕТИН България" купи инфраструктурни компании в България, с които да подкрепи бизнеса си.

Капитал, 19 октомври 2021

Българският Sirma Group Holding се стреми към антиръстово одобрение, за да придобие местния Sciant

Sirma Group Holding иска одобрение от Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) за придобиване на местен конкурент Sciant. Според известие, изпратено до регулатора, сделката може да засегне местните пазари за ИТ услуги и бизнес софтуер. Заинтересованите страни имат срок до 22 октомври да подадат до регулатора своите изявления относно сделката. Дейността на Sciant е фокусирана основно върху разработването и износа на софтуерни продукти и услуги за страни в и извън ЕС - Германия, Австрия, Холандия, Великобритания, Австралия, САЩ, Сингапур. Софийският Sirma Group Holding, създаден през 1992 г., е една от най-големите частни български ИТ групи. Sirma е специализирана в ИТ технологии и разработка на софтуер, изпълнение и системна интеграция. Компанията извърши успешно първоначално публично предлагане през 2015 г. и беше котирана на Българската фондова борса (БФБ).

SeeNews, 18 октомври 2021

"Еврофутбол" е в несъстоятелност

Букмейкърът, контролиран от Васил Божков, е неплатежоспособен и е обявен в несъстоятелност. Това е решил Софийски градски съд на 6 октомври, а фалитът е вписан в Търговския регистър на 11-и, откогато тече 7-дневен срок за обжалване пред апелативен съд. Процедурата е поискана от дружеството "Ботел" заради скромно вземане от под 22 хил. лв. Но експертизата е открила, че краткотрайните активи едва покриват краткотрайните пасиви към края на 2020 г., а над тях стои потенциално вземане от над 350 млн. лв. за платени по-ниски хазартни такси през годините. "Ботел" (което е било регионален представител на "Еврофутбол" за два столични района) се притежава от компанията "Саневиян", която е собственост на семейство Боян, Цветомир и Стефан Найденови. Братята и баща им Стефан бяха дългогодишни бизнес партньори на Божков.

Капитал, 15 октомври 2021

"Зенит Имоти" потвърди намерението си да продаде ниви за близо 1,9 млн. лв.

"Зенит Имоти" АДСИЦ потвърди намерението си да продаде всички притежавани от него земеделски земи, като общата им стойност е 1,879 млн. лева. Това става ясно от публикувания отчет на дружеството за третото тримесечие на 2021 г. в платформата x3news. Пловдивското дружество информира, че приключва тримесечието с положителен финансов резултат в размер на 20 230 лв. и за периода не е осъществявало сделки по замяна или закупуване на земеделска земя. От притежаваните от дружеството общо 1 255,322 дка 99,87%, или 1254,19 дка, са отдадени под наем за стопанската година 2020/2021 г. Общата сума на сключените договори за наем е на стойност 70 889 лева, или 56,48 лв. на декар.

investor.bg, 14 октомври 2021

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

Инфлацията се покачи до 4.8%, но прогнозите са за успокояване през 2022 г.

Годишната инфлация у нас се повиши до 4.8% към септември 2021 г., обяви Националният статистически институт (НСИ). Поскъпването идва най-много по линия на по-високите цени на храните спрямо септември 2020 г., на комуналните сметки и на транспорта. За една година най-много е поскъпнал транспортът – с 16.1%, но той има сравнително по-малко тегло в потребителската кошница. Най-голяма тежест имат храните, които са се повишили с 4.4%. Сметките за ток, вода, парно, които имат сравнително високо тегло при изчисляването на инфлацията, също са скочили сериозно – с 5.9%. Сектор "Развлечения и култура" също отчита по-сериозно поскъпване – с 9.8%. Единственото чувствително поевтиняване в последната година се регистрира при съобщителните услуги, чиито цени са паднали с 4.3%. На месечна база през септември инфлацията е 0.4%. Най-много спрямо август през септември са поскъпнали образователните услуги – с 3.7%, а също храните и комуналните сметки – с по 1.2%. Очаква се основните храни да поскъпнат с нови 7% до края на годината, прогнозира председателят на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата Владимир Иванов. По думите му въпреки високите цени на тока и на природния газ обаче няма да се стигне до рязък скок.

Медия Пул, 19 октомври 2021

Безработицата в България през септември се понижава до 4,7%

Равнището на регистрираната безработица в България продължава да се понижава и през септември, достигайки до нова рекордно ниска стойност от 4,7%, сочат данните от административната статистика на Агенцията по заетостта. Понижението спрямо август е с 0,2 процентни пункта, а спадът на годишна база е с 2,5 процентни пункта (от 7,2% през септември 2020 г.). От август безработицата в България вече е под 5%. В сравнение с края на септември 2019 г., която като цяло е рекордна по ръст на заетостта, равнището на безработица също се понижава значително - с 0,6 пункта. Регистрираните безработни в края на септември са 154 936, което е с 5771 по-малко от август и с 81 хил., или с 34% по-малко в сравнение с година по-рано. В бюрата по труда през септември са

20.10.2021

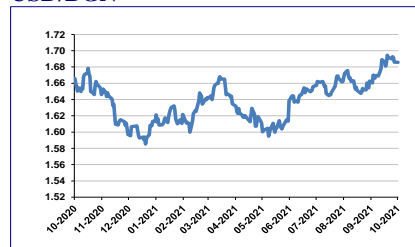
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.67810 BGN

1 GBP = 2.32077 BGN

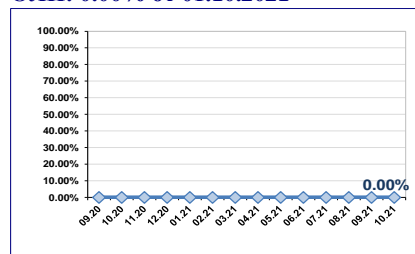
Икономически показатели

USD/BGN

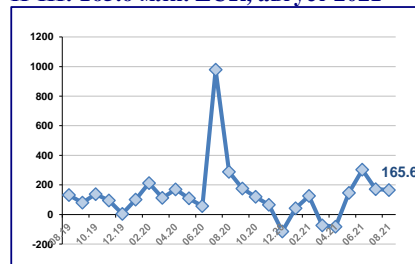

Централен курс на БНБ

ОЛП: 0.00% от 01.10.2021

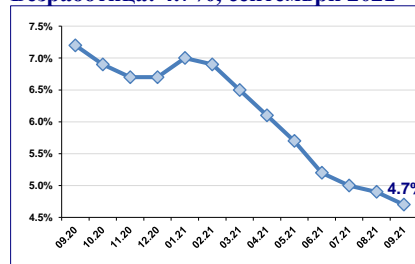
ПЧИ: 165.6 млн. EUR, август 2021

Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към юни 2021, % промяна на годишна база

Безработица: 4.7%, септември 2021

се регистрирали нови 21 737 безработни, като те са с 2 215 лица повече спрямо предходния месец, а спрямо септември миналата година се наблюдава спад от 6 345 лица. През септември 18 531 безработни са започнали работа. Данните от административната статистика отчитат увеличение на броя им с 3 109 спрямо август и намаление от 5 581 спрямо същия месец на предходната година. Други 762 лица от групите на пенсионерите, учащите и заетите също са намерили своето ново работно място чрез бюрата по труда. Над 76% от започналите работа през септември са устроени в реалната икономика, като от тях най-много са наети в сектора на преработващата промишленост - 19%, следвани от търговията с 14,4%, образованието - 12,6%, хотелиерството и ресторантьорството с 6,8%.

investor.bg, 18 октомври 2021

МВФ очаква 4.4% ръст на икономиката на България през 2022 г.

Международният валутен фонд (МВФ) остави непроменена прогнозата си за ръста на икономиката на България догодина, но ревизира нагоре с 0.1 пр. пункт очакванията си за тази. Така фондът залага ръст на БВП от 4.5% за 2021 г. и 4.4% за догодина, става ясно от есенната прогноза на институцията, която беше публикувана във вторник. Експертите от фонда очакват пикът на потребителската инфлация да е в края на тази и началото на следващата година. Така средногодишният хармонизиран индекс на потребителските цени ще се движи между 2.1% за тази и 1.9% през следващата година. От МВФ очакват глобалният растеж на икономиката през 2021 г. да е 5.9%, след което да се забави до 4.9% догодина. Основните рискове пред възстановяването са ниските нива на ваксинация в определени икономически, както и нарушените вериги на доставки.

Капитал, 13 октомври 2021

Износът продължава да расте с над 22% през август

Общата стойност на изнесените български стоки от началото на годината продължава да расте и до август включително достига близо 44 млрд. лв., сочат предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). Така експортът се е увеличил с 22.4% на годишна база, но влияние оказва базовият ефект - резултатите през 2020 г. бяха необичайно слаби поради кризата. Обемът на износа тази година продължава да изпреварва и нивата си отпреди пандемията, като за първите осем месеца е с 11.5% нагоре спрямо същия период на "нормалната" 2019 г. Само през август реализация в чужбина са намерили български стоки за над 5.5 млрд. лв. Както и през последните години резултатът през този месец е малко по-слаб в сравнение с юли. Спрямо август 2020 г. обаче се отчита ръст от около една трета. Трябва да се има предвид, че оценките за експорта се базират на паричната стойност на продуктите, а не на тяхното количество. Голяма част от по-добрите резултати от последните месеци вероятно се дължат на нарастващите цени на суровините и на стоките, които България продава навън.

Капитал, 13 октомври 2021

Финансовото министерство отчете ръст на БВП, потреблението и инвестициите

Ръстът на brutния вътрешен продукт (БВП) е с 6.4% на годишна база заради засиленото вътрешно търсене, отчитат от министерството на финансите в месечния обзор на българската икономика. Потреблението на домакинствата също нараства - с 9,4 %. Увеличават се и заетите лица. Въпреки позитивния темп на икономиката и ръстът на инвестициите от 11%, продължава да буди безпокойство темпът на инфлацията, който през август е 2,5% . С 3% се увеличава и държавният дълг спрямо прогнозния БВП. Икономисти

и анализатори очакват тази тенденция да продължи до края на годината. Заради поскъпване на енергийните ресурси, непреработените храни и услугите, месечният темп на инфлацията се повишава с малко под процент и поне засега няма изгледи да бъде овладян до края на годината.

24 часа, 13 октомври 2021

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи акционерни дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ) по Печалба за 2020 г., в хил. лева

No	Предприятие	Населено място	Печалба, (хил. лв.)	
			2019	2020
1	Адванс Терафонд АДСИЦ	София	3 435	7 323
2	Софарма Имоти АДСИЦ	София	7 187	7 040
3	Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	София	8 434	3 768
4	Фонд за недвижими имоти България АДСИЦ	София	5 006	2 783
5	Кепитъл Холдинг Груп АДСИЦ	Пловдив	-846	2 653
6	Сердика Пропъртис АДСИЦ	София	-180	2 592
7	Браво пропърти фонд АДСИЦ	София	3 114	2 205
8	Пи Ар Си АДСИЦ	София	721	1 276
9	Ейч Би Джи фонд за инвестиционни имоти АДСИЦ	Варна	4 005	1 193
10	Куантум Дивелопмънтс АДСИЦ	София	1 371	989

[Информационна система на българските предприятия \(BEIS\) www.beis.bia-bg.com](http://www.beis.bia-bg.com)

БОРСОВИ НОВИНИ

Това са компаниите от BGBX 40 с печалби от над 5 милиона лева към първото полугодие

Целта на всяка една компания е да реализира печалба за своите акционери. Но последната често не е най-важното нещо, което определя стойността и нейната пазарна оценка. И това ще видим от посочените подолу данни, в които сме направили справка за това кои компании от BGBX 40 са отчели най-големи консолидирани печалби към края на първото тримесечие, въз основа на базата данни на Infostock.bg.

В допълнение, сме представили и представянето на акциите на компаниите от началото на годината, както и през предходните три години.

Естествено абсолютната стойност на печалбата на една компания не е единствената важна метрика. Инвеститорите, като че ли, ценят в много по-голяма степен възможностите на една компания да генерира ръст на печалбите и приходите, когато ги оценяват, за което ще говорим в следващ материал.

Кои са най-печелившите компании към края на първото тримесечие, с реализирани печалби от над 5 милиона лева, сред компаниите членове на широкия индекс?

Първа по печалба, е и най-слабо представящата се позиция, сред посочените компании, а именно – Първа Инвестиционна Банка. Нещо повече, лошото представяне в книгата на банката и ниската ѝ пазарна оценка, стават реалност на фона на изключително слабо представяне през 2020-та и 2018-та година.

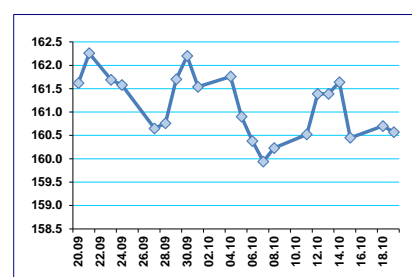
Явно специфични фактори, свързани с банката и по-конкретно лошите ѝ кредити, са повлияли на инвеститорските настроения през последните няколко години, отвели пазарната ѝ капитализация до ниво от едва 238.5 милиона лева, въпреки, че оглавява списъка на компаниите по абсолютен размер на печалбата за полугодията. Високата печалба и сравнително ниската (в сравнение с останалите компоненти) оценка, правят съотношението цена-печалба от 4.6, което е сред най-ниските заедно с тези на Агрива Груп Холдинг (3.94) и Централна Кооперативна Банка (3.99).

Определено може да се каже, че инвеститорите на БФБ не са фенове на банковите публични бизнеси, ако се съди по пазарните оценки и съотношенията цена-печалба на двете банки компоненти на SOFIX.

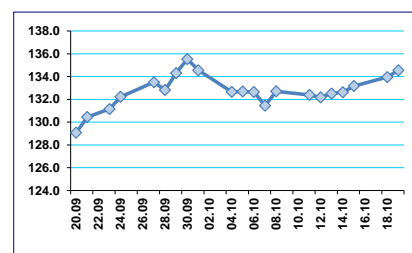
БФБ-София
Седмичен оборот
11 - 15 октомври 2021 г.

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	380 761.21
Standard	8 646 680.39
АДСИЦ	288 280.19
Регулиран пазар - общо	12 689 198.57

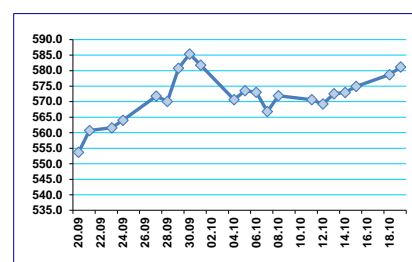
BGREIT: 20.09.2020 – 19.10.2021

BGBX40: 20.09.2020 – 19.10.2021

SOFIX: 20.09.2020 – 19.10.2021

Ако погледнем към съотношенията цена-печалба ще видим, че с най-висока оценка се радват акциите на Градус. При тях съотношението е 32.08, а пазарната оценка на компанията е близо 330 милиона лева. Това инвеститорите плащат за печалба от 13.45 милиона лева към първото полугодие.

Интересен е фактът, че общо три дружества са с пазарна оценка от над 500 милиона лева, като двете от тях – Софарма и ЧЕЗ Разпределение са съответно на второ и трето място по печалби за първото полугодие.

Третата компания, която на практика е и с най-висока оценка, е Спиди. Инвеститорите оценява компанията на 565 милиона лева, при съотношение цена-печалба от близо двадесет, което отразява перспективите за развитие на бизнеса ѝ. Спиди, заедно с Алтерко, са и единствената компания от списъка, чиито акции се повишават от началото на тази и през предходните три години.

infostock.bg, 14 октомври 2021

** Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.*

ИНВЕСТИЦИИ**Над 50% от парите за разширението на Чирен - европейски**

“Булгартрансгаз” кандидатства за финансиране на проекта за разширение на подземното газово хранилище в Чирен, съобщи от компанията. Във вторник е подадено проектно предложение за частично финансиране на разширението по Механизма за свързване на Европа. Бъдещата инвестиция е на обща стойност 308 млн. евро, ще се кандидатства повече от половината от тази сума да е европейско финансиране. Разширението на единственото в страната газово хранилище е определено от Европейската комисия за проект от “общ интерес” за ЕС във всички публикувани до момента списъци. Този статут е едно от изискванията за допустимост за получаване на финансиране по механизма. В началото на годината беше завършено едно от най-важните предпроектни проучвания за разширението – 3D-сейсмичните проучвания на чиренската структура, които Механизмът за свързване на Европа съфинансира с 50% от допустимите разходи. Разширяването на газовото хранилище в Чирен ще позволи увеличаване на обема на активния газ до 1 млрд. куб. м, при 550 млн. куб. м. Дневният капацитет на добив ще се увеличи до 10 млн. куб. м на ден, а на нагнетяване - до 8 млн. куб. м. Сега максималният добив е 3,82 млн. куб. м, а максималният дневен капацитет за нагнетяване - 3,2 млн. куб. м.

24 часа, 20 октомври 2021

Направиха първа копка на най-големия ритейл парк в България

Първа копка на най-големия ритейл парк в България бе направена в град Перник. Ритейл парк Перник Плаза, с инвестиция от над 20 милиона лева, ще бъде най-голямата комерсиална зона, предоставяща търговски площи в града и региона и един от най-мощните и със сигурност най-модерни проекти в България. Перник Плаза ще се разгърне на общо 15,500 квадратни метра застроена търговска площ, разположен върху парцел от 44 декара. Откриването на завършения проект се планира за лятото на 2022 г. Строителството стартира с 90 % отдадени търговски площи – на световни и български търговски брандове.

24 часа, 20 октомври 2021

Собственикът на Vivacom отваря IT офис в България

United Cloud, звеното за технологични иновации и софтуерни разработки на телекомуникационната компания United Group, отваря свой офис в София. Разширяването на присъствието в страната се случва близо две години след навлизането на UG в България чрез придобиването на Vivacom.

economic.bg, 20 октомври 2021

BILLA изгражда нов логистичен център в България

BILLA ще открие още 9 магазина в България до края на годината. Това обяви Ваня Динева, финансов директор на търговската верига, по време на конференция на тема „Информационен ден на СМТ“. Тя поясни, че въпреки предизвикателствата, които създаде пандемията, от началото на COVID кризата са били открити 6 търговски обекта. Имаме големи планове за оставащите месеци на годината.

economic.bg, 15 октомври 2021

Kaufland открива нов хипермаркет в България

Търговската верига Kaufland ще открие нов магазин на територията на страната. Това заяви Елена Вълева, ръководител на отдел „Администриране на персонала“ в Kaufland България, по време на конференция на тема „Информационен ден на СМТ“. На допълнително запитване от Economic.bg от веригата отговориха, че новият магазин ще бъде позициониран в Петрич. Новият хипермаркет на Kaufland, който ще отвори в средата на декември, ще се намира в Петрич.

economic.bg, 15 октомври 2021

"Озон ентъртейнмънт" ще навлезе на седем нови пазара през 2022 г.

Българският онлайн търговец "Озон ентъртейнмънт" ще се разшири към пазарите в Хърватия и Гърция до началото на 2022 г., обяви Емил Вагенщайн, главен маркетинг директор на компанията. До края на следващата година дружеството ще навлезе на още пет пазара, като ще има и английска версия за Европа, добави мениджърът, без да дава повече подробности. Групата очаква да генерира около 45 млн. евро продажби от стоки през 2021, увеличение от около 70%. През миналата година компанията, основана от Иво Джоков, пушна румънска страница, през която продава основните си продукти в областта на гейминга, аудио и играчки. В края на миналата година "Озон ентъртейнмънт" отвори логистичен център в Елин Пелин, в който са инвестирани 4 млн. евро.

Капитал, 20 октомври 2021

Eleven ще има нови 60 млн. евро за инвестиции в стартиращи компании

Близо десетилетие след основаването на фонда Eleven съдружниците успяха да наберат най-големия си дотук портфейл за рискови инвестиции. До края на годината те ще разполагат с капитал от нови 60 млн. евро, с които ще финансират стартиращи компании от региона чрез новия си, трети пореден, фонд. По-голямата част от тях са осигурени от частни инвеститори, включват се и два големи институционални. Променя се и стратегията на Eleven. Фондът ще инвестира по-големи суми в млади компании от конкретни бизнес сфери. Фокусът на Eleven остават компании в т.нар. pre seed и seed фаза. Този път обаче от фонда увеличават размера на вложенията. Първоначалната инвестиция в дадена компания ще бъде от 250 хил. евро до 1 млн. евро. Последващите инвестиции пък могат да достигнат 3 млн. евро, а в редки случаи и до 5-6 млн. евро.

Капитал, 20 октомври 2021

Фондът "ИмВенчър II" набра нови 6.1 млн. лв. за инвестиции в растящи компании

Общо 6.1 млн. лв. свеж капитал е набрал фондът "ИмВенчър II", зад който стои "Импетус капитал" на Николай Мартинов и Виктор Манев. Това става ясно от вписаното решение в Търговския регистър. Средствата ще бъдат използвани за инвестиции в растящи компании - както нови, така и от съществуващия портфейл. С най-голям дял в увеличението - 4.45 млн. лв., участва "ИмПулс I", която беше регистрирана по-рано тази година от същите инвеститори и след това листната на борсовия сегмент BEAM за малки и средни фирми. През юли съветът на директорите на "ИмВенчър II" взе решение за увеличаване на капитала на дружеството от 2.5 млн. лв. до максимум 27.8 млн. лв. чрез издаване на 252.6 хил. нови акции.

Капитал, 20 октомври 2021

Sotheby's International Realty навлезе в България

Международният бранд Sotheby's International Realty (SIR) навлиза в България, съобщи компанията на основния си уебсайт. Тук тя ще се представлява от Христо Ангелков. Sotheby's International Realty е създадена през 1976 г. от търговци на изобразително изкуство и е част от групата на аукционната къща на Sotheby's. Sotheby's International Realty има над 1200 офиса в 76 държави и реално е най-голямата и с най-голям обхват фирма за жилищни имоти в света. За миналата година компанията има 150 млрд. долара оборот от продажби. „Цялата мрежа от офиси по света е много тясно свързана и се подават клиенти между различните пазари – както купувачи, така и продавачи.

24 часа, 18 октомври 2021

Търговец с милиарден оборот ще е съинвеститор във ВЕИ проекти в България

Глобалният енергиен търговец Mercuria придобива 50% в CWP, компанията с възобновяеми енергийни проекти в Австралия и Югоизточна Европа, включително в България. Новият партньор Mercuria има приходи над 100 млрд. долара и ще осигури свежо финансиране за изпълнението на портфейла от проекти на CWP, който предвижда изграждането на 2 гВт вятърни и слънчеви паркове за 1.9 млрд. евро през следващите няколко години. За България в ранен стадий са инвестиции в два вятърни парка. CWP има и друга българска връзка - компанията е дъщерна на фонда PostScriptum, чийто съосновател и съдружник е българинът Димитър Енчев.

Капитал, 18 октомври 2021

Италианската Leaf Space прави наземна станция в България

Италианският доставчик на решения за наземни сегменти като услуга (GSaaS), Leaf Space, заяви, че ще направи пет наземни станции към своята Leaf Line Network, включително една в България. Разширяването ще увеличи броя на наземните станции в глобалната мрежа на компанията до 15. Останалите четири станции ще бъдат инсталирани в Западна и Южна Австралия, Британска Колумбия в Канада и Исландия, заяви компанията, добавяйки, че новите наземни станции ще осигурят на клиентите на Leaf Space допълнително глобално покритие, увеличаване на капацитета, намаляване на латентността и предлагане на нови стратегически регионални разположение.

SeeNews, 18 октомври 2021

Българската Teletek строи нова сграда в София в инвестиция от 14 милиона лева

Българският производител на електроника Teletek Electronics започна изграждането на нова производствена и административна база в София. Инвестицията е в размер на 14 милиона лева, а по план сградата трябва да бъде напълно завършена и функционална в края на 2022-а година. Компанията е изработила технология, която се използва в над 1 милион сгради по света, включително в парламентите на Йордания и Молдова. Над 95% от продукцията на Teletek е предназначена за износ. Приоритетни пазари са Балканският полуостров и Югозападна Европа, като в последните години се добавят и страните от Близкия Изток. У нас системите на компанията са част както от големи бизнес сгради, така и от жилищни комплекси и правителствени сдания. За своя проект миналата седмица Teletek бяха удостоени министерството на икономиката със сертификат клас А. Новата производствена база се намира в НПЗ Военна рампа и ще разкрие 17 нови работни места още със стартирането си.

money.bg, 15 октомври 2021

АНАЛИЗИ**Какво, ако не въглища, газ и ядрена енергетика?**

1,4 гигавата въглищни мощности трябва да бъдат изведени от експлоатация до 2026 г., а вариантите за тяхната подмяна не са толкова много

Европейският съюз (ЕС) трябва да намали своята зависимост от вноса на енергия, трябва да поеме лидерската роля в мерките по опазване на климата и да бъде пример за всички. В общи линии от тази основа европейските чиновници изграждат Зелената сделка и рамката на енергийния преход. В нея няма място за въглищни мощности, а в момента още се спори какво да се прави с природния газ и ядрената енергия.

Потреблението на електроенергията има своите върхове и спадове, на пазара се преплитат базови и пикови мощности и от десетилетия базовата енергия се осигурява основно от изкопаеми горива, ядрени централи, а в някои страни с подходящи природни дадености (Австрия) и от водни централи. В повечето случаи тяхното производство е ако не тромаво, то много по-ефективно при работа в режим без прекъсване.

Но за енергийната система в познатия ни днес вид те са незаменими, защото какво става когато вятърът спре да духа, а слънцето залезе?

Всъщност, макар и по-рядко, въглищните и ядрените централи също са подвластни на необичайни метеорологични явления - при високите температури през лятото не един ядрен реактор във Франция е бил изключван, защото водата в реките не може да осигури нужното охлаждане. През зимата на 2017 година, когато температурите със седмици бяха около -20°C, замръзнаха въглищата на ТЕЦ "Република" в Перник.

В момента наводнения намаляват добива на въглища в Китай, съответно производството на централите е намалено, а цените - рекордни.

А какво предвижда зеленият преход при неблагоприятни за производството на електроенергия условия?

На теория е лесно - включват се батериите или възможните технологии за съхранение на енергия, включително и ПАВЕЦ или водород. Защото това е идеята - да разчитаме на възобновяемите енергийни източници, когато са налични, и на съхранената енергия, когато ги няма. Междувременно подобряваме енергийната ефективност и насърчаваме потребителите да отложат дейностите, изискващи електроенергия, във върховото натоварване на системата.

Според много анализатори потенциалът за нови водни централи у нас е почти изчерпан, варианти са соларните панели, както и вятърните турбини. Анализ на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД) отбелязва, че вятърните турбини в крайбрежието са една недооценена възможност. Двигател на промяната могат да бъдат и соларните панели за собствена употреба, монтирани по покривите на сградите.

В Плана за възстановяване, внесен преди броени дни в Брюксел, е предвидено изграждането на минимум 1,7 гигавата възобновяеми енергийни източници, с предвидени батерии за съхранение, като разпределението на средствата ще бъде на принципа на търгове. Така до 2026 година капацитетът на ВЕИ у нас трябва да достигне минимум 2,5 гигавата.

И не на последно място в зеления преход е включен и единният енергиен пазар в рамките на ЕС, който да окаже подкрепа.

Какво обаче се случва по време на криза? В края на лятото липсата на доставки от втечен газ, горещото време без вятър и увеличено търсене на енергия след срива през 2020 година оскъпи природния газ и направи цената на електроенергията рекордна. И това стечение на обстоятелствата повдигна въпросите дали наистина сме готови за зеления преход.

В Брюксел са ентузиазирани и категорични, че ситуацията днес ни показва колко сме зависими от вноса на енергийни ресурси и ако бяхме постигнали нашия преход само преди пет години, това не би се случило. Но тази флукутация на цените и несигурността на пазарите по-скоро означава, че преходът трябва да се забави, коментира пред Investor.bg експертът Калоян Стайков от Института за енергиен мениджмънт (ЕМИ).

Преди да пристъпим към отказа от един енергоизточник, трябва много точно да се знае с какво ще бъде заместен, в какъв времеви диапазон и как ще бъде реализиран, смята той и допълва, че технологиите още не позволяват осъществяването на плановете за този преход.

Но и какво конкретно може да използва България, за да замести своите базови въглищни централи?

Според Плана за възстановяване, внесен в Брюксел преди дни, 1,4 гигавата въглищни мощности трябва да бъдат изведени от експлоатация до 2026 година. Те ще бъдат заменени с газови централи, възобновяеми енергийни източници и възможността след 2026 година до 2035 година газовите централи да минат на водород.

Трансформацията към нисковъглеродни горива не е евтина - разчетите на правителството сочат, че са необходими 1,7 млрд. лева за 1 гигават мощност. По Плана за възстановяване ще дойдат 499 млн. лева, а останалите са частно финансиране. Разчет как и откъде ще се вземат над 1 млрд. лева частни инвестиции в тази трансформация не е приложен.

Особено при положение, че природният газ всъщност не е беземисионен, съдържа и метан, за когото скоро също се очакват строги лимити не само на европейско ниво. Освен всичко друго - природният газ е вносен енергоизточник и само задълбочава енергийната зависимост на страната ни.

Заслужава ли си тази инвестиция, ако работи по-малко от 10 години на фона на плановете на ЕС за беземисионна икономика до 2050 година? С тенденция да продължат да работят с водород - вероятно, да. Засега обаче и включването на водорода в термични централи е на етап анализи и пилотни проекти.

Късно е за АЕЦ "Белене", рано е за модулни реактори?

Друга възможност да заменим въглищата предлага ядрената енергия. Подсказките на Брюксел сочат, че ядрените централи не са зелени, защото крият рискове за природата, но произведената от тях електроенергия е чиста. Или с други думи - изграждането на една такава централа е национален въпрос, включително и финансирането ѝ.

Разполагаме с два реактора, предвидени за АЕЦ "Белене", произведени преди десетина години, а ако тръгнем да строим сега, строежът ще отнеме още към десетилетие. Или с други думи - ще имаме работещи нови "стари" реактори на около 20 години - доста голям период за динамиката на новите технологии в момента.

От друга страна, малките модулни реактори също са обещаващи, но едва ли технологията ще стане масова преди края на това десетилетие.

А картината става все по-сложна, защото не сме сами в плановете за развитие на ядрената енергетика - Румъния смята да го направи, Турция вече строи първата си АЕЦ и въпросът днес е, ако решим да изградим нови реактори, къде ще реализираме енергията от тях? Може би има смисъл само като заместващи мощности, защото освен въглищните централи и жизненият път на V и VI блок в АЕЦ "Козлодуй" е на изчерпване.

На фона на скъпата електроенергия днес популистки се появяват коментари, че ако беше изградена АЕЦ "Белене", сега щеше да играе съществена роля на пазара. Но дали е рентабилно изграждането на ядрена мощност, придружено с всичките рискове, да работи години на загуба, за да натрупа печалба за период от едва няколко месеца?

По оценки на експерти преди години цената на енергията от АЕЦ "Белене" би била поне 80 евро за мегаватчас. Средната цена за септември на Българската независима енергийна борса достигна малко над 244 лева за мегаватчас, но само няколко месеца преди това беше под 150 лева за мегаватчас.

И вълкът сит, и агнето цяло

Улавянето на въглеродния диоксид изглежда като възможност въглищните мощности да продължат да работят и така и екоцелите да бъдат изпълнени, а въглищните региони да бъдат запазени. Естествените "уловители" - горите, почвите и океаните, не могат да се справят с обема на емисиите. Залесяването не е отговор, защото намалява земеделските площи -и в момента в много региони по света гори се изсичат, за да отворят площ за селското стопанство.

Затова е необходимо изграждането на инсталации за изтегляне на въглерода от атмосферата. Проблемът тук е, че цената е толкова висока, че доскоро единици бяха проектите с търговско значение. Но заради високите цени на въглеродните квоти все повече пилотни проекти се одобряват и е много вероятно скоро да има пробив.

Но дори и да бъдат уловени въглеродните емисии, какво се случва с другите замърсители - например със серния диоксид, който е един от опасните за човешкото здраве ефекти от въглищната индустрия. А и уловен, къде ще бъде съхранен въглеродният диоксид?

Новите технологии изискват и съвсем нов подход от страна на домакинствата. Те не трябва да са пасивни потребители на енергия, а да търсят своите доставчици с изгодни оферти, да произвеждат собствена енергия и т.н.

До голяма степен обаче умните мрежи, сградите с нулево енергийно потребление, без съмнение ключова част от зелената трансформация, все още си звучат като научна фантастика, макар и да има национален план за такива, приет още през 2015 година. Според него сградите, построени след 2018 година, трябва да бъдат с нулево енергийно потребление.

И някак естествено идва отговорът на въпроса "Готови ли сме за 55?"*

**Плановите на ЕС предвиждат намаляване на емисиите въглероден диоксид с поне 55% до 2030 година*

investor.bg, 19 октомври 2021

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ ЗУТ - ПРАВНА УРЕДБА НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС С ЛЕКТОР САВИН КОВАЧЕВ

КОГА: 28 април 2021, 13.00 ч. - 17.00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ ОНЛАЙН СЕМИНАР: „НОВ ЗАКОН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ПРОДАЖБА НА СТОКИ“

КОГА: 25 октомври 2021, 09:30 - 12:45 ч.

КЪДЕ: Online

➤ ECOMMERCE AND RETAIL SUMMIT: NAVIGATING OF NEW ERA OF BUYING

КОГА: 11 ноември 2021, 09:00 ч.

КЪДЕ: Предстои уточняване, София

➤ ТРАНСФЕРНО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ. НОВИ МОМЕНТИ ЗА ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ТРАНСФЕРНИТЕ ЦЕНИ В БЪЛГАРИЯ

КОГА: 18 ноември 2021, 09:30 - 15:30 ч.

КЪДЕ: Online

➤ ТРУДОВИ ДОГОВОРИ, ОТПУСКИ, ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, КВОТИ – АКТУАЛНИ ПРОМЕНИ И ПРАКТИЧЕСКИ ВЪПРОСИ

КОГА: 26 ноември 2021, 09:30 - 15:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“

КОГА: 30 ноември - 14 декември 2021, 18:30 - 21:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ ОБУЧЕНИЕ „ОЦЕНЯВАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ. СТРУКТУРИРАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО“

КОГА: 03 декември 2021, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София, ул.Росарио 1